

■ Определено равнище на благоустроеност, наличност на инфраструктура и ниво на обслужване на населението (набор от видове услуги). Такъв критерий се прилага при даване статут на град в Южноафриканската република, Чили, Панама, Бруней. Използването му в България засега е невъзможно, тъй като много от българските градове не отговарят например на изискване за 100-процентово обхващане на жилищата в канализационна мрежа, или наличието примерно на поне едно средно училище в тях и т.н.

■ Застроеност на градската територия, изразяваща се главно в разстоянието между жилищните сгради и броя на жилищата. Например в Австралия съществува изискване в града да има минимум 250 жилища, като поне 100 от тях се обитават целогодишно. Във Франция едно от многото изисквания при даването на статут на град е разстоянието между къщите да не превиши 200 метра, а в Япония - над 60% от жилищните сгради да се намират в най-гъсто застроената част от града. Дори в страна с голямо несъответствие между броя на населението и територията ѝ като Швеция съществува изискването между сградите в градовете да няма разстояние над 200 метра. В Англия и Уелс съществува изискване територията на селището, което кандидатства за статут на град, да има площ минимум 20 хектара.

Трябва да се отбележи, че при даване статут на град в някои страни от света тези критерии въобще не се използват. Например в Суринам, Тонга, Кабо Верде за градове са обявени само столиците им и някои техни предградия. На срещуположния полюс е Бермуди, в който всички селища са обявени за градове. В Афганистан, Чад, Конго, Камбоджа, Лаос, Нигер и други страни градовете са посочени поименно и разширяването на този списък е невъзможно даже когато някои селища притежават условия, в по-голяма степен отговарящи на градските.

Част от тези критерии са включени и в препоръките на ООН по отношение на провежданите преброявания на населението и жилищния фонд, което е доказателство за необходимостта от въвеждане им. Географските характеристики на населението включват признака местоживееене към момента на преброяването, както и местоживееене в град или село (населен пункт). За осигуряване на международна съпоставимост се предлага страните да определят като градски населените пунктове с над 2000 души, а като селски - под 2000 души и малка плътност (гъстота) на населението. Изрично се отбелязва, че страните могат да използват и други критерии като административни граници, жилищна застроеност, изпълнявани функции.

В България, както и в някои други страни като Унгария, Румъния, Уругвай и други градове са тези селища, които са признати с укази на държавните органи. Но за съжаление в нашата страна досега това ставаше не въз основа на точно определени критерии и техни параметри, а само въз основа на субективни решения. За последните 50 години броят на градовете в България се е увеличил от 106 на 239, като по правило обявяването на села за градове се свързваше с юбилейни годишнини.

С последния Закон за административно-териториалното устройство на Република България бе направен опит тази празнота в законовата уредба да бъде